

THEMA: *MERK*

Tekst: Adrie Boxmeer Beeld: iStock

DE TOEKOMST VAN DE ACCOUNTANT

'OM GOOGLE
EN MICROSOFT TE
VERSLAAN MOETEN WE
SAMENWERKEN'

Hoe ziet het beroep van accountant eruit in 2030? De NBA vroeg het twintig 'koplopers en frisdenkens' binnen de accountancy: de Arenagroep. Vier van hen geven een persoonlijke blik op de toekomst van het 'merk' accountant.

Het kwartet 'frisdenkens' bestaat uit Geert Dreschler (oprichter/partner MKB Accountants en ZZP-Next Accountants), Claudia Koppen (riskmanager Famed en bestuurslid NBA Young Profs), Jim Emanuels (deeltijdhoogleraar strategie en interne beheersing Rijksuniversiteit Groningen en partner consultancyfirma Tacstone) en Karin van Wijngaarden (partner Grant Thornton Accountants en Adviseurs en oud-NBA-bestuurslid). Dreschler en Koppen zijn AA, Van Wijngaarden is onder meer RA. Emanuels liet zich in 2014 uitschrijven als RA, omdat de titel voor hem als accountant in business nog maar weinig waarde had.

De titelloze accountant, is dat de toekomst voor het merk accountant? Geert Dreschler: "Het verschil tussen RA en AA is dat de eerste vooral de wettelijke controle

uitvoert en de tweede actief is in de samenstelpraktijk. Maar een deel van de RA's doet nooit controles en is ook vooral actief in de samenstelpraktijk. De titels zeggen dus niet zoveel meer. Maak daarom onderscheid tussen de accountant die actief is in de samenstelpraktijk en als *trusted advisor* voor de mkb-ondernemer en de accountant die wettelijke controles uitvoert. Zorg voor een duidelijke afbakening, zodat het voor het publiek duidelijk wordt wie wat doet."

Dit pleidooi komt bij Dreschler niet uit de lucht vallen, want kort daarvoor heeft hij zich "vreselijk geërgerd" aan een FD-artikel onder de kop 'Mkb-accountant levert broddelwerk'. "Het ging echter over een accountant die controles uitvoert. Dus niet over een mkb-accountant, maar door de kop erboven was het kwaad al geschied." →

Microogle

REGELDRIFT

Ook Claudia Koppen stoort zich regelmatig aan de berichtgeving over accountants. “Natuurlijk, er is van alles misgegaan in de sector. Maar de meeste accountants doen hun werk goed, slechts een paar boeven verpesten het voor de rest. Ik ben trots op mijn vak. Ik heb vorig jaar de eed afgelegd. Dat ik dat mocht doen was een belangrijk moment voor me.”

Ook zij pleit voor het opheffen van het verschil tussen RA's en AA's. “Belangrijker lijkt het mij als wij één dezelfde titel dragen en daarbinnen specialiseren. Dit onderscheid kan worden gemaakt naar de sector waarin iemand actief is: openbaar accountant, accountant in business en overheidsaccountant. Ook is er ruimte voor nieuwe specialismes.”

Voor Jim Emanuels werd de afgelopen jaren zijn RA-titel zelfs een blok aan het been. Hij trok hieruit uiteindelijk een verregerende consequentie: hij liet zich uitschrijven. “Mijn titel zat me in de weg, omdat accountants in business het slachtoffer werden van een regel drift die zich eigenlijk niet op hen maar op openbaar accountants richtte. Daaraan wenste ik niet langer mee te doen.” Emanuels stelt het daarom zeer op prijs dat de NBA hem, ‘de afvallige’, toch heeft uitgenodigd om in de Arena-groep mee te discussiëren over de toekomst van het vak.

SAMENWERKEN

In de bijdragen die op Accountant.nl zijn verschenen over de werkdag van de accountant in 2030 overheerst

één aspect: de techniek zal een groot deel van het werk overnemen. ICT wordt steeds belangrijker. Moet de accountant van de toekomst een digitale duizendpoot zijn? Volgens Karin van Wijngaarden wel, maar ze voegt er ook iets aan toe. “In plaats van dat ieder kantoor het digitale wiel opnieuw uitvindt kunnen we beter gezamenlijk optrekken. We hebben straks hele machtige ICT-concurrenten tegenover ons: Google, Microsoft. Om die te verslaan zullen we moeten samenwerken. Wie is waar mee bezig? Wat kunnen we van elkaar leren? Vergelijk het met de ontwikkeling van medicijnen. Overal ter wereld zijn onderzoekers op zoek naar manieren om bepaalde ziekten aan te pakken. Om de zoveel tijd wisselen ze tijdens bijeenkomsten ervaringen uit. Ze blijven elkaars concurrenten, maar dat hoeft nog niet te betekenen dat ze niet van elkaar leren. Voordat het zover is in de accountancy, moeten we eerst een visie op de ontwikkeling van het vak formuleren. Helaas behoort vooruitkijken lang niet altijd tot het dna van accountants. Ze kijken door hun werk vaker achteruit; zeker de controlerende accountant. Daarom moet de NBA een coördinerende rol spelen. Betrek ook de universiteiten en hogescholen erbij. Twee weten meer dan één.” →

‘AUTOMATISERING LEIDT
WELISWAAR TOT VEEL
MEER INFORMATIE, MAAR
NIET VANZELFSPREKEND
TOT MEER ZEKERHEID,
INTEGENDEEL.’

'DE MEESTE ACCOUNTANTS DOEN HUN WERK GOED, SLECHTS EEN PAAR BOEVEN VERPESTEN HET VOOR DE REST.'

REVIEW

"De accountant van de toekomst zal een persoonlijk advisor van het bedrijfsleven worden", meent Van Wijngaarden. "Iemand die inzicht schept in alle data die een ondernemer in de toekomst 24/7 digitaal ter beschikking heeft. Iemand die de waarde van die informatie interpreteert en de klant daarover zekerheid geeft. Google en Microsoft zullen door het ontwikkelen van de juiste algoritmen straks veel beter en sneller digitale informatie kunnen verstrekken dan de accountant. Maar wat heb je daaraan, als je niet weet hoe je deze cijferbrij op waarde moet schatten voor het nemen van goede beslissingen?"

Geert Dreschler: "Het merk mkb-accountant moet in de toekomst staan voor de leverancier van betrouwbare informatie en de *trusted advisor* van het mkb. Partijen die informatie nodig hebben, zoals de ondernemer maar ook banken en de fiscus, moeten ervan uit kunnen gaan dat die betrouwbaar is. Automatisering leidt weliswaar tot veel meer informatie, maar niet vanzelfsprekend tot meer zekerheid, integendeel."

Dreschler verwacht dat de rol van de mkb-accountant veel breder wordt. Ook op het gebied van financieringen,

financiële planning, IT (blockchain), fiscaliteit, fusies en overnames zal hij adviseren. "Maar hoe weet de mkb-ondernemer of zijn accountant wel deskundig is op deze gebieden? De laatste jaren waren niet erg bevorderlijk voor ons imago. In de meeste gevallen waren het controlerend accountants die in de fout gingen. Maar ik steek mijn kop niet in het zand. Natuurlijk straalt dit ook af op mkb-accountants. Ook gaat daar trouwens het nodige mis." Daarom is Dreschler voorstander van een systeem waarbij klanten een *review* op de site van een accountant kunnen achterlaten, of ontwikkeling van zo'n *rating* door de NBA. "Vergelijk het met wat Tripadvisor en Zoover doen in de reiswereld. Op die manier kunnen mkb-ondernemers zien hoe goed een accountant is. Want alleen met deskundigheid op diverse terreinen kun je toegevoegde waarde leveren."

VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJ

De RA (Van Wijngaarden) en de ex-RA (Emanuels) zijn het erover eens dat de accountant van de toekomst geen beroep meer kan doen op zijn wettelijke gelegitimeerde status. "De huidige wettelijke controleplicht verdwijnt", zegt Van Wijngaarden. "Wanneer? Voor 2030 durf ik te zeggen."

Als er geen controleplicht meer bestaat en ICT-bedrijven veel beter data kunnen aanleveren dan accountants, wat blijft er dan nog over voor de accountancy? Emanuels en Van Wijngaarden komen tot verschillende analyses. Van Wijngaarden: "Meer dan ooit moeten integriteit en vertrouwen ons merk worden. Sterker, we zullen snel het vertrouwen moeten terugwinnen willen we niet worden weggeautomatiseerd."

Emanuels gaat veel verder: "Ik voorzie dat voor de beursgenoteerde bedrijven verzekeringsmaatschappijen het werk van accountants zullen overnemen. Bedrijven zullen zich verzekeren tegen het verstrekken van onjuiste cijfers. Als die niet blijken te kloppen en gebruikers van die informatie leiden schade, dan vergoedt de verzekering die tot op zekere hoogte. Bedrijven zijn in zo'n model overigens niet verplicht om zich hiervoor te verzekeren. Maar waar zullen beleggers hun geld in willen steken: in een bedrijf waar, als de cijfers niet juist zijn, de verzekering de schade dekt, of een bedrijf dat hiervoor niet verzekerd is?"

Emanuels ziet in zo'n model, waarin solvabiliteit belangrijker is dan integriteit, nog wel degelijk een taak weggelegd voor accountants. "Verzekeringsmaatschappijen hebben behoefte aan de kennis van accountants, om het risico van een bedrijf in te schatten en daarop de premie af te stemmen. Accountants zullen in dienst treden van verzekeringsmaatschappijen. Vergelijk het met actuarissen die deels als zelfstandige actief zijn maar ook vaak in dienst van een verzekeraar. Volgens mij worden verzekeringsmaatschappijen de accountantskantoren van de toekomst." ←

ARENAGROEP

De 'Arenagroep', een denktank van circa twintig 'koplappers en frisdenkens', presenteerde eind december 2016 het inspiratiedocument *Een beroep met toekomst*. Het document schetst drie belangrijke trends en de gevolgen daarvan voor het accountantsberoep:

- een fundamentele verandering in hoe we omgaan met informatie;
- een *low trust - high complexity society*;
- duurzaamheid, flexibiliteit en nieuwe waardecreatie.

Het inspiratiedocument, opgesteld op verzoek van het NBA-bestuur, vormt de start van een brede discussie over de toekomst van het beroep. Alle informatie daarover is beschikbaar via Accountant.nl.